

تاریخ انقلاب اسلامی

جلد دهم

رخدانهای فرهنگی

(۱)

دهه اول انقلاب

مؤسسه فرهنگی هنری قدر ولایت

عنوان و نام پدیدآور	: رخدادهای فرهنگی (۱) دهه اول انقلاب
مشخصات نشر	: تهران: موسسه فرهنگی هنری قدر ولایت، ۱۳۹۴.
مشخصات ظاهری	: ۲۷۲ ص.
فروست	: تاریخ انقلاب اسلامی، ۱۰.
شابک	: 978-964-495-390-3
وضعیت فهرست نویسی	: فبهای مختصر
یادداشت	: فهرست نویسه کامل این اثر در نشانه: http://opac.nli.ir قابل دسترسی است
نشانه افزوده	: موسسه فرهنگی هنری قدر ولایت
شماره کتابشناسی ملی	: ۲۷۸۷۵۹۰

مؤسسه فرهنگی هنری قدر ولایت

تاریخ انقلاب اسلامی

رخدادهای فرهنگی

(۱)

دهه اول انقلاب

تالیف و ناشر: موسسه فرهنگی هنری قدر ولایت

نوبت چاپ: سوم ۱۴۰۳ / شمارگان: ۱۰۰ جلد

حروفچینی: ظریفیان // لیتوگرافی: سحر // چاپ و صحافی: قدر (دیجیتال)

طرح جلد: امیر خلیلی فرد

شابک: ۳-۳۶۰-۴۹۵-۹۶۴-۹۷۸ شابک دوره: ۴-۳۸۰-۴۹۵-۹۶۴-۹۷۸

قیمت: ۱۴۰۰۰۰ تومان

دفتر توزیع و پخش: خیابان پاستور - خیابان ۱۲ فروردین جنوبی - کوچه خاقتی پلاک ۸

تلفن: ۶۶۴۶۹۹۵۸-۶۶۴۱۱۱۵۱-۶۶۴۱۱۱۵۱ شماره: ۶۶۹۷۰۲۰۵

نشانی پایگاه اینترنتی: www.ghadr110.ir نشانی پست الکترونیکی: info@ghadr110.ir

کلیه حقوق محفوظ و مخصوص ناشر است

فهرست مطالب

مقدمه ۱۱

فصل اول

جدایی دین از سیاست ۱۳

۱- تئوری جدایی دین از سیاست ۱۳

۲- آیا دین از سیاست جداست؟ ۱۵

۳- ترویج اندیشهٔ جدایی دین از سیاست در جهان اسلام ۱۸

۴- روحانیون مقدس‌مآب و متحجر ۲۷

۵- عوامل بیگانه در قالب احزاب سیاسی ۲۹

۴- جدایی دین از سیاست در پیش از پیروزی انقلاب ۳۱

۵- اندیشهٔ تفکیک دین از سیاست پس از پیروزی انقلاب اسلامی ۳۹

۶- مهمترین رخداد فرهنگی انقلاب پیوند دین و سیاست ۴۴

۷- پیامدهای پیوند دین و سیاست ۵۶

جامعیت و بویایی دین ۵۶

۲- ولایت فقیه ۵۷

فصل دوم

حجاب و بی‌حجابی ۵۹

پوشش و حجاب از نظر معنی ۵۹

معنای حجاب از نظر قرآن ۶۱

سابقه و تاریخچهٔ حجاب و شکل‌گیری پوشش در میان ملل ۶۲

لزوم پوشش و پوشیدگی زنان و فلسفهٔ آن در اسلام ۶۴

سابقه و تاریخچهٔ بی‌حجابی و نفرت مخالفان حجاب ۶۸

علل گرایش به بدحجابی و بی‌حجابی ۶۹

WWW.Ketab.ir

۷۱	حجاب، سلب آزادی نیست.....
۷۴	حجاب محدودیت است؟!.....
۷۴	حجاب مانع پیشرفت زن؟.....
۷۶	چادر و انزوای زنان.....
۷۸	منع بی‌حجابی موجب حرص و تحریک.....
۷۹	ریشه بی‌حجابی در کشورهای اسلامی.....
۸۱	تاریخ حجاب و بی‌حجابی در ایران.....
۸۱	پوشش دوره مادها.....
۸۲	پوشش دوره اشکانی.....
۸۲	پوشش دوره هخامنشی.....
۸۲	پوشش دوره ساسانی.....
۸۳	پوشش دوره صفویه.....
۸۳	پوشش دوره زندیه.....
۸۴	پوشش زنان در دوره قاجار.....
۸۵	دوره دوم قاجار و پوشش عربی.....
۸۶	دوره پهلوی و کشف حجاب و تقلید شاه.....
۹۲	واکنش علما و مراجع نسبت به کشف حجاب.....
۹۲	نقش مطبوعات در کشف حجاب.....
۹۴	واکنش مردم نسبت به کشف حجاب.....
۹۶	پوشش و حجاب در دوره پهلوی دوم (محمدرضا شاه).....
۹۸	وضعیت حجاب از زمان کشف حجاب تا انقلاب اسلامی.....
۹۹	حجاب رخداد مهم فرهنگی پس از پیروزی انقلاب.....
۱۰۳	بی‌حجابی هشدار حضرت امام به دولت بازرگان.....
۱۰۴	مخالقان و موافقان حجاب.....
۱۰۶	مواضع روحانیون در برابر بی‌حجابی.....
۱۰۷	واکنش مردم به نفع یا علیه حجاب.....
۱۱۰	بدحجابی جایگزین بی‌حجابی.....

فصل سوم

۱۱۳	وحدت حوزه و دانشگاه.....
۱۱۶	معنا و مفهوم وحدت حوزه و دانشگاه.....

۱۲۴	وحدت حوزه و دانشگاه، دستاورد انقلاب.....
۱۲۶	زمینه‌های وحدت بین حوزه و دانشگاه از نظر امام خمینی(ره).....
۱۲۸	زمینه‌های وحدت بین حوزه و دانشگاه از نظر مقام معظم رهبری.....
۱۳۲	آسیبها و تهدیدهای موجود در مسیر وحدت حوزه و دانشگاه.....
۱۳۳	۲- به انزوا کشاندن روحانیت.....
۱۳۳	۳- گسترش اندیشه سکولاریسم و دین‌گریزی در دانشگاهها.....
۱۳۴	۴- عدم وضوح و تبیین دقیق مفهوم وحدت حوزه و دانشگاه.....
۱۳۷	مخالفان وحدت حوزه و دانشگاه.....
۱۳۹	ریشه‌یابی ایجاد عداوت و خصومت بین روحانی و دانشگاهی.....
۱۴۰	آثار تحقق اهداف مختلف حوزه و دانشگاه.....
۱۴۰	۱- مهجور ماندن حوزه علمی از علوم جدید.....
۱۴۰	۲- شکل‌گیری پایه‌های دانشگاه علمی بر تضاد با دین.....
۱۴۲	توطئه استکبار در تفرقه بین حوزه و دانشگاه.....
۱۴۳	اهتمام شهید آیت‌الله محمد مفتح به وحدت حوزه و دانشگاه.....
۱۴۶	شهید مفتح، پرچمدار وحدت حوزه و دانشگاه.....
۱۴۸	آثار و برکات وحدت حوزه و دانشگاه.....
۱۴۸	اما این آثار و برکات چیست؟.....

فصل چهارم

۱۵۱	انقلاب فرهنگی.....
۱۵۱	اوضاع فرهنگی پیش از انقلاب.....
۱۵۷	اوضاع فرهنگی پس از پیروزی انقلاب.....
۱۷۰	تشکیل ستاد انقلاب فرهنگی.....
۱۷۹	اقدامات ستاد انقلاب فرهنگی.....
۱۸۰	بخش برنامه‌ریزی فرهنگی.....
۱۸۱	گزینش استاد.....
۱۸۱	مرکز نشر دانشگاهی.....
۱۸۲	شورای هماهنگی انتقال.....
۱۸۲	شورای عالی نظارت و ارزیابی.....
۱۸۲	شورای تهیه و تدوین آیین‌نامه‌ها.....
۱۸۲	گزینش دانشجو.....

۱۸۳	.....	جهاد دانشگاهی نتیجه انقلاب فرهنگی
۱۸۵	.....	تعریف انقلاب فرهنگی و تاریخچه آموزش عالی
۱۸۸	.....	سابقه آموزش عالی در ایران
۱۸۹	.....	تشکیل دارالفنون
۱۹۰	.....	تأسیس دانشگاه تهران
۱۹۲	.....	تأثیرپذیری دانشگاه تهران از غرب
۱۹۳	.....	مقاصد صنفی و سیاسی در دانشگاه
۱۹۴	.....	تأسیس شورای عالی انقلاب فرهنگی
۱۹۶	.....	اهم مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی
۱۹۸	.....	اصول سیاستهای فرهنگی جمهوری اسلامی

فصل پنجم

۲۰۳	.....	تحول در نظام قضایی، احکام اسلامی و لایحه قصاص
۲۰۶	.....	مقایسه نظام قضایی ایران پیش و بعد از انقلاب
۲۰۷	.....	نظام دادرسی در عهد هخامنشیان
۲۰۸	.....	سیر تاریخی قضاوت پیش از انقلاب اسلامی ایران
۲۰۸	.....	نظام قضایی در عهد هخامنشیان
۲۰۹	.....	نظام قضایی در عهد سامانیان
۲۱۰	.....	نظام قضایی در دوره اشکانیان
۲۱۱	.....	قضاوت در عصر ساسانی
۲۱۲	.....	دوره تسلط اعراب به ایران
۲۱۳	.....	نظام قضایی در دوره قاجاریه
۲۱۵	.....	نظام قضایی دوره سلطنت پهلوی اول
۲۱۶	.....	نظام قضایی در دوره پهلوی دوم
۲۱۷	.....	نظام قضایی پس از پیروزی انقلاب
۲۱۹	.....	تحول قوانین اسلامی پس از پیروزی انقلاب
۲۱۹	.....	لایحه قصاص مهمترین تحول در قضا و دادرسی پس از انقلاب
۲۲۱	.....	تعریف قصاص
۲۲۵	.....	پیشینه تاریخی قصاص
۲۲۶	.....	قصاص در قانون بابل
۲۲۸	.....	قصاص در قوانین روم باستان

رخدادهای فرهنگی (۱) دهه اول انقلاب / ۹

- ۲۲۹ ..... قصاص در قوانین مصر قدیم
- ۲۳۰ ..... قصاص نزد اعراب قبل از اسلام
- ۲۳۰ ..... قصاص در تورات
- ۲۳۱ ..... قصاص از احکام کیفری اسلام
- ۲۳۴ ..... قصاص پیش از پیروزی انقلاب
- ۲۳۴ ..... طرح لایحه قصاص در مجلس شورای اسلامی
- ۲۳۹ ..... مخالفان قصاص
- ۲۴۱ ..... مکتب سالب آزادی
- ۲۴۱ ..... مکتب طرد
- ۲۴۳ ..... دعوت جبهه ملی علیه لایحه قصاص به راهپیمایی و مواضع گروهها و احزاب
- ۲۴۴ ..... مواضع گروهکها در رابطه با لایحه قصاص
- ۲۴۸ ..... حکم ارتداد جبهه ملی
- ۲۵۰ ..... مواضع مراجع و حوزه‌های علمیه در خصوص لایحه قصاص
- پیوستها**
- ۲۵۷ ..... شهید مفتاح و وحدت در حوزه و دانشگاه در آئین سال رهبر معظم انقلاب اسلامی
- ۲۶۲ ..... جدول وزرای فرهنگ، علوم و آموزش و پرورش در دهه اول انقلاب اسلامی
- ۲۶۳ ..... زندگینامه محمدعلی نجفی
- ۲۶۵ ..... زندگینامه سید علی اکبر پرورش
- ۲۶۷ ..... زندگینامه محمد فرهادی
- ۲۶۸ ..... زندگینامه سید کاظم اکرمی
- ۲۶۹ ..... زندگینامه شهید آیت‌الله سیدحسن مدرّس
- ۲۷۱ ..... زندگینامه آیت‌الله مرحوم میرزا محمدحسین نائینی
- ۲۷۳ ..... زندگینامه ناصر میناچی
- ۲۷۴ ..... زندگینامه سید محمد خاتمی
- ۲۷۷ ..... نمایه موضوعی و اشخاص
- ۲۸۳ ..... منابع

مقدمه

انقلاب اسلامی ایران با استقرار نظام جمهوری اسلامی، ارزشها و مفاهیم و گفتمان جدیدی را در عرصه کشور و منطقه تبع آن در سطح بین‌الملل مطرح ساخت. نظام مردم‌سالاری اسلامی، فرهنگ و عرصه عرضه کرد که بصورت یک بسته کامل و یک منظومه فکری جامع ارائه شد و به سرعت فکری نوگاری و زندگی مردم در داخل کشور را رنگ و بوی جدیدی داد که از آن با عنوان «تحول بنیادین» یاد شد و در فضای بین‌الملل عطر و زیبایی پرشکوهی را نمایش داد و دل‌های بی‌باری را بخود جذب کرد. چندان که کوتاه‌نظران و ماده‌گرایان را اندیشناک ساخت.

در برابر این منظومه فکری جامع و کامل که همان «اسلام» است محمدی (ص) بود. جبهه‌گیری وسیع و کم‌سابقه‌ای هم در داخل کشور و هم در خارج ما را شکل گرفت که هنوز هم ادامه دارد و اساس دشمنیهای مستکبرین و مزدوران آنان. همین مسأله مهم است.

در سطح عمومی جامعه، برخی مقاومتها در برابر ارزشهای اسلامی شکل گرفت که در برابر تحول عمومی، نتوانست دوام بیاورد. جبهه‌گیری برخی احزاب در برابر لایحه مهم قصاص، برخی واکنشها در مقابل حجاب اسلامی، مقاومت گروههای ضد انقلاب در دانشگاهها در برابر علم متعهد و وحدت حوزه و دانشگاه و تبدیل محیط دانشگاهی به اتاق جنگ و میدان نبرد و... از جمله این تلاشهای مذبح‌حانه است که به شکست انجامید و فرهنگ انقلاب اسلامی، پویا و شاداب، سطوح مختلف جامعه را متأثر ساخت.

انقلاب فرهنگی، لازمهٔ تداوم انقلاب اسلامی است، چراکه استقلال فرهنگی و فکری و روحی، شالودهٔ استقلال در سایر حوزه‌ها، همچون اقتصاد و سیاست است و ماهیت انقلاب اسلامی نیز همین هویت فرهنگی است. اگرچه در ابتدا، انقلاب فرهنگی، فضا و حوزه دانشگاهها را بیشتر متأثر ساخت لیکن با تشکیل شورای عالی انقلاب فرهنگی، حوزه و حیطه فرهنگ کل جامعه در وظایف آن قرار گرفت.

تهاجم فرهنگی دشمن به عنوان ابزار کارآمد، آن هم بعد از انواع تهاجمات سیاسی و نظامی و اقتصادی، کاملاً روشن ساخت که فرهنگ و هویت دینی ملت مهمترین اساس و زیرساخت تمامی موفقیتها و مقاومتهاست و می‌بایست در این حوزه تلاشی جهادی و مستمر و پویا و شجاعانه انجام شود. رخدادهای فرهنگی دههٔ اول انقلاب که در زمان زعامت و رهبری امام خمینی (ره) بوجود آمده است، دارای درسها و پندهای لازم برای عبرت‌آموزی و شناخت نقشه‌های دشمنان و دنباله‌های داخلی آنان است.

در این جلد از مجموعه تاریخ انقلاب اسلامی به این رخدادها در حد ضرورت پرداخته شده است و در جلد دوم آنجا که رخدادهای فرهنگی در دورهٔ رهبری امام خمینه‌ای مدظله پرداخته خواهد شد. از جناب آقای ابوالحسن محمدیان که پژوهش و تدوین این جلد را بعهده داشتند قدردانی می‌نماییم.

موسسه‌ی فرهنگی هنری قدر ولایت